

TRAFIKSKADENÄMNDEN

VERKSAMHETEN 2017

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2017	2
Nämndens verksamhet 2017	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i nämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos Trafikskadenämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i Trafikskadenämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för bolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- invaliditetsgraden är minst tio procent,
- inkomstförlusten per år är minst ett basbelopp (skadeårets basbelopp),

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person,
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna bolagets ärenden.

Trafikskadenämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Trafikskadenämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Nämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga ledamotsgrupperna. Rådsprotokol-

len kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämnden bedömer i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2017

Under året har Trafikskadenämnden fått in betydligt färre obligatoriska ärenden och fler tvistlösningsärenden än tidigare år. Inflödet av tvistlösningsärenden har stabiliserats på en något högre nivå jämfört med de tidigare §4-ärendena. I december kom Finansinspektionen med en rapport om personskadereglering där nämndens verksamhet kommenteras.

Ärendebalanser

Under 2017 minskade de obligatoriska ärendena från försäkringsbolagen med cirka 27 procent i jämförelse med 2016. Enligt bolagen beror det på en minskad ärendestock samt på exempelvis pensionsavgångar, omorganisationer och nya rutiner för tvistlösningsärenden. Ärendebalansen och hanteringstiden för obligatoriska ärenden var under hösten nere på historiskt låga nivåer.

Under årets första kvartal inkom ett stort antal tvistlösningsärenden, men inflödet minskade under resten av året.

Rapport från Finansinspektionen

I november hölls ett möte mellan representanter för Trafikskadenämnden och Finansinspektionen. Inspektionen

upplyste om att representanter för de skadade har kritiserat nämnden för att vara alltför styrd av försäkringsbolagen och att detta skulle kunna påverka nämndens oberoende.

I december kom Finansinspektionens rapport "Skadereglering vid personskada". Enligt denna måste de nämnder som prövar frågor om försäkringsbolagens skadereglering vid personskador bland annat "överväga vilka möjliga intressekonflikter som kan uppstå i verksamheten och genom sin sammansättning säkerställa konsumentinflyandet." Enligt rapporten är det också viktigt att nämnderna säkerställer att de har tillräcklig tillgång till medicinsk kompetens för att kunna avgöra ärendena.

Med anledning av Finansinspektionens rapport har en ny arbetsgrupp, Förtroendegruppen, tillsatts inom Trafikskadenämnden. Den inleder sitt arbete under första kvartalet 2018 och ska göra en översyn och analys av hur nämnden styrs och dess förhållande till olika intressenter.

Förtroendegruppen ska, i den utsträckning som behövs, lämna förslag till justeringar i reglementet och arbetsordningen för att tydliggöra nämndens och rådets oberoende och säkerställa förtroendet för nämnden. Den ska även i

övrigt analysera och ta ställning till synpunkter i Finansinspektionens rapport eller som framförts av andra som berörs av nämndens verksamhet. Förtroendegruppen ska också överväga justeringar i reglementet för att främja ett modernt och effektivt arbetsätt inom nämnden och dess kansli.

För att säkerställa tillräcklig tillgång till medicinsk kompetens har Trafikskadenämnden under året startat ett samarbete med Maveria för att kunna begära utlåtanden av läkare där. Nämnden ställer höga krav på de anlitade läkarnas oberoende mot försäkringsbolagen. Samarbetet utvärderas i slutet av 2018.

Utvecklingsarbete och digitalisering

Under året fortsatte arbetet med att utveckla en ny webbplats för Trafikskadenämnden. Fokus har legat på användarvänlighet och att anpassa webbplatsen för mobila enheter. Den nya webbplatsen lanseras i januari 2018.

Under 2016 lanserades ett register över ärr på webbplatsen. Registret innehåller ett antal exempelbilder av ärr med olika svårhetsgrad. Under året har kansliet arbetat med att utöka registret med fler exempelbilder, ett arbete som slutförs under 2018.

Informationsarbete

Under året har nämndens kansli informerat om Trafikskadenämndens och kansliets verksamhet samt om utvecklingen av nämndens praxis. Kanslichef Peter Rigling höll föredrag hos försäkringsbolag och medverkade på ett antal seminarier.

Referat

Trafikskadenämnden lämnade under året fyra referat som behandlade frågorna om förlust av underhåll, omprövning, försenat utträde i förvärvslivet och ersättning för särskilda olägenheter för anspänning i arbete. Dessa referat finns på webbplatsen.

Rådsmöten och kanslipersonal

Tre rådsmöten hölls under året och rådet fattade beslut i bland annat följande ämnen:

- Utseendemässiga skadeföljder
- Översättning av handlingar till annat språk än svenska
- Justering av kalkyl för egna företagare
- Justering av Cirkulär 2-2018 och Mentabell 3
- Delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension
- Anpassning av nämndens hjälptabeller m.m. till förändringar i penningvärdet
- Hjälptabeller för 2018

Trafikskadenämnden tillsatte en arbetsgrupp för att se över

tillämpningen och ersättningsnivåerna som anges i nämndens årliga Cirkulär bilaga 3 "Ersättning för utseendemässiga skadeföljder" och bilaga 4 "Ersättning för utseendemässiga skadeföljder vid amputation". Under våren lämnade arbetsgruppen sin rapport till rådet och den antogs vid rådsmöte den 8 juni 2017. Vid nämndens tillämpning av rapporten kom synpunkter och frågeställningar upp och arbetsgruppen återupptog sitt arbete för att utreda vissa frågor. Arbetsgruppen förväntas lägga fram tilläggsrapporten vid rådsmötet i juni 2018.

Under 2018 planeras ett rådsmöte i juni och ett i november.

Nämndens kansli bestod under 2017 av 19 personer, varav 16 jurister och tre administratörer.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Nämndens verksamhet 2017

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-7. För att göra det enklare att förstå statistiken förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2017 kom det in 2 442 ärenden till Trafikskadenämnden. Det är en minskning med drygt 17 procent sedan föregående år. Antalet obligatoriska ärenden har gått ned med knappt 27 procent. Vid 186 sammanträden prövade nämnden 3 009 ärenden, vilket är en ökning med drygt 12 procent sedan föregående år.

Cirka 74 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden uppgick till cirka 34 procent.

Under året fick drygt 2 700 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 3,7 månader under 2017, vilket var en minskning i jämförelse med föregående år. Balansen minskade från 1 030 till 436 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive så kallade läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med försäkringsbolagens förslag

I drygt 32 procent av de prö-

vade obligatoriska ärendena avvek Trafikskadenämnden från bolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 23,2 procent och en sänkning i 9,1 procent av fallen. Överensstämmelsen mellan bolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 67,7 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 93 ärenden och läkarna lämnade 84 utlåtanden. Vidare prövade nämnden 94 ärenden med ett eller flera läkarutlåtanden. Vid årsskiftet 2017/2018 fanns det 11 läkarärenden under pågående handläggning hos nämnden, vilket var en minskning i jämförelse med föregående år.

Hanteringstiden för läkarärendena var under året i genomsnitt 14,5 månader.

Nämndens läkare avvek från bolagens förslag i cirka 54 procent av de lämnade utlåtandena. Av dessa föreslog läkarna en höjning av ersättningen i 37 procent och en sänkning i cirka 17 procent av fallen.

Försäkringsbolagens hanteringstider

Trafikskadenämnden sammanställer varje år statistik som visar den tid som förflyter innan försäkringsbolaget skickar in ett ärende till nämnden.

Den tiden utgör bolagens hanteringstid. Denna statistik omfattar bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som bolagen skickade in till nämnden under 2017 hade cirka 35 procent hanterats av bolagen inom en treårsperiod. Detta medförde att den totala hanteringstiden i cirka 65 procent av ärendena var längre än tre år. I drygt 11 procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I cirka 60 procent av de obligatoriska ärenden som prövades under 2017 anlätades ett ombud, vilket är inte är någon förändring sedan föregående år.

Årsstatistik

	2017	
1. Inkomna ärenden	2 442	
a. Obligatoriska ärenden	1 494	
b. Tvistlösningsärenden	948	
2. Prövade ärenden	3 009	
a. Obligatoriska ärenden	1 993	
b. Tvistlösningsärenden	1 016	
c. Slutprövade ärenden	2 224	
d. Bordlagda ärenden	94	
e. Underhållsärenden	139	
f. Antal personer som fått sina ärenden prövade	2 760	
3. Antal sammanträden	186	
4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut		
a. Ärendebalans (ej läkarärenden)	436	
i. Obligatoriska ärenden	185	
ii. Tvistlösningsärenden	251	
iii. Ärenden som lämnats till nämndens läkare	11	
5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut		
Obligatoriska ärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	1 174	67,7
b. Nämnden höjde < 10 %	186	10,7
c. Nämnden höjde 10-25 %	72	4,1
d. Nämnden höjde > 25 %	145	8,4
e. Nämnden höjde totalt	403	23,2
f. Nämnden sänkte	158	9,1
Tvistlösningsärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	912	95,8
b. Nämnden höjde < 10 %	13	1,4
c. Nämnden höjde 10-25 %	6	0,5
d. Nämnden höjde > 25 %	22	2,3
e. Nämnden höjde totalt	41	4,2
6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader		
Obligatoriska ärenden	Antal	%
1-9 %	441	24,9
10-14 %	536	30,3
15-19 %	262	14,8
20-49 %	364	20,6
>50 %	167	9,4

7. Ombud	Antal	%
Prövade ärenden	1 993	
varav ärenden med ombud	1 201	60,3

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	93	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	84	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	39	46,4
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	31	36,9
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	14	16,7

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	388	19,8	12	1,2
2-<4	1 008	51,4	305	31,0
4-<6	367	18,7	352	35,8
6-<8	108	5,5	166	16,9
8-<10	32	1,6	80	8,1
>10	59	3,0	69	7,0

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Genomsnitt dgr (mån)		Genomsnitt dgr (mån)	
Jan – dec	110,2	(3,7)	165,7	(5,5)
Läkarärenden				
jan – dec	434,9	(14,5)	340	(11,1)

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte § 4-ärenden, tvistlösningsärenden och sambandsärenden.

	Antal	%	Akkumulerat antal	%
<1	142	8,2	142	8,2
1-2	222	12,8	364	21,0
2-3	251	14,5	615	35,4
3-4	245	14,1	860	49,6
4-5	193	11,1	1 053	60,7
5-6	141	8,1	1 194	68,8
6-7	146	8,4	1 340	77,2
7-8	84	4,8	1 424	82,1
8-9	62	3,6	1 486	85,6
9-10	49	2,8	1 535	88,5
>10	200	11,5	1 735	100,0

b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2017 för de olika försäkringsbolagen

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal
Bolag											
Aktsam	2	10.5	1	5.3	6	31.6	5	26.3	5	26.3	19
Dina Försäkringar	2	3.5	7	12.3	18	31.6	24	42.1	6	10.5	57
Folksam	76	23.5	53	16.4	119	36.8	54	16.7	21	6.5	323
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	3	11.1	2	7.4	14	51.9	6	22.2	2	7.4	27
If Skadeförsäkring	62	23.4	37	14	83	31.3	60	22.6	23	8.7	265
Länsförsäkringar	97	23.5	68	16.5	111	26.9	66	16	71	17.2	413
Moderna Försäkringar	35	30.7	11	9.6	27	23.7	32	28.1	9	7.9	114
Protector Försäkring	0	0	1	50	1	50	0	0	0	0	2
SalusAnsvar	0	0	1	20	3	60	1	20	1	20	5
Svedea Specialförsäkring	6	24	6	24	13	52	0	0	0	0	25
Trafikförsäkrings-föreningen	22	14.6	18	11.9	59	39.1	26	17.2	26	17.2	151
Tre Kronor Försäkring AB	2	28.6	1	14.3	4	57.1	0	0	0	0	7
Trygg-Hansa	30	13	35	15.2	91	39.4	46	19.9	29	12.6	231
Volvia	19	25	10	13.2	26	34.2	14	18.4	7	9.2	76
Övriga	6	35.3	0	0	4	23.5	7	41.2	0	0	17
Summa	364	21	251	14.5	579	33.4	341	19.7	200	11.5	1735

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se